

ಶಿವರಾಮಾವಧೂತರು ಅಲಕ್ಷಿತ ಅವಧೂತರ ಅವಲೋಕನ

*ರಮೇಶ್ ಸಿ, ಪಿ ಎಚ್ ಡಿ ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.

ಪ್ರವೇಶ

ಇಡೀ ವಿಶ್ವದ ಮಹಾಪುರುಷರಲ್ಲರೂ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯ ತುತ್ತತುದಿಗೇರಿದ್ದೇ ಹೀಗೆ. ಪೂಜೆ ಪುನಸ್ಕಾರ, ವ್ರತಾರಾಧನೆಗಳು, ಉಪಾಸನೆ ಮತ್ತು ಸೇವೆ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ ಉದ್ದೇಶ, ಆರಾಧ್ಯ ಅಥವಾ ಸೇವ್ಯ ಶಕ್ತಿಯಂತಾಗುವುದು. ಅದು ಕಠಿಣವಾದ, ಕಂಟಕಮಯವಾದ ಜಟಿಲ ಕುಟಿಲ ಮಾರ್ಗ. ಆ ಮಾರ್ಗದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿಯೇ ಸೋಲುವವರು ಹಲವರಾದರೆ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಮಧ್ಯಮ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಜಾರಿಹೋಗುವುದುಂಟು. ಒಬ್ಬರೇ ಇಬ್ಬರೇ ಅಥವಾ ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಮಾತ್ರವೇ ಈ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ದಾಟಿ ಹಲವು ಅಗ್ನಿಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆಯಾಗಿ ಗುರಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಬಲ್ಲರು. ಬುದ್ಧ, ಕ್ರಿಸ್ತ, ಪೈಗಂಬರ್, ಬಸವಣ್ಣ, ಅವರನ್ನು ಅವತಾರ ಪುರುಷ, ವಿಭೂತಿ ಪುರುಷರೆಂದು ಕರೆದರು. ಅವರು ಮರ್ತ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಅಮರ್ತ್ಯವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು. ವಿಭೂತಿತ್ವ ಎಂದರೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಭೂತಿ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗದೆ, ಬದುಕಿನ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಅದರ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಆವರಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಸಂಸಾರ ನಿಸ್ಸಾರವೆಂದು ತ್ಯಜಿಸಿ, ಸನ್ಯಾಸಿಗಳಾಗಿ ಜ್ಞಾನ ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಂಡವರಿಂದಲೇ ಸಮಾಜ ದುರಾವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಾಗ್ಯೂ ಯಾರೂ ವಿರೋಧಿಸಲಿಲ್ಲ. ವಿರೋಧಿಸುವುದೇ ಅಧರ್ಮ ಎನ್ನುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವರ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಗಟ್ಟಿಗೊಂಡಿತ್ತು. ಆಗ ಅನಿವಾರ್ಯವೆಂಬಂತೆ ತಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಆ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರ, ಶೃತಿ ಸ್ಮೃತಿ, ಆಗಮ, ಪುರಾಣಗಳ ತತ್ವ, ಸಿದ್ಧಾಂತ ಹೇಳಿಕೆಗಳೆಲ್ಲ ಕೇವಲ ಗ್ರಂಥಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಅವು ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಜ್ಞಾನ ಆಚರಣೆಗೆ ಬಾರದಿದ್ದರೇನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಆಚರಣೆಗಳಾಗಿ ಜಾರಿಗೊಂಡಿದ್ದವು. ಸಮಾಜದ ಶೋಷಣೆಗೆ ಅಸಮಾನತೆಗೆ ತಾಣವಾಗಿರುವುದು ತಿಳಿದ ವಿಷಯ. ಕೇವಲ ಒಂದೇ ಪಂಗಡ ಜನರ ಹಿತಕ್ಕಾಗಲಿ ಶ್ರಮಿಸದೇ ಇಡೀ ಮನುಕುಲದ ಒಳತಿಗಾಗಿ, ಛಿದ್ರಗೊಂಡ ಮನಸ್ಸುಗಳ ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವಿಕೆಗಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ನಿಜಕ್ಕೂ ಒಪ್ಪಿತವಾದದ್ದು. ಅವರ ಕನಸು ಕನವರಿಕೆಗಳಾಗಲಿ, ಆಸೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳಾಗಲಿ, ನೆಪ ನೆನಪುಗಳಿ, ಭವಬಂಧನಗಳಾಗಲಿ ಅವರ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅಲೋಚನೆಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಿಪಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ದುಃಖ ದುಮ್ಮಾನಗಳ ಮೇಳೈಸಿಕೊಂಡು ಬಂದರೂ ಸಹ ಕುಗ್ಗಿ ಕುಬ್ಜರಾಗದಷ್ಟು ಪರಲೋಕದ ವ್ಯಾಮೋಹಕ್ಕೆ ಜಾರಿಬಿದ್ದರು. ಅಗೋಚರತೆಯೆಡೆಗೆ ಮನಸ್ಸು ಸದಾ ಸಮೀಪಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಲೌಕಿಕತೆಯ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿತ್ತು. ಅವರ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯ ಸಾರದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಅವರು ಸಂಚಾರಿಸಿದ ಪ್ರಯಾಣದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಸಿದ್ಧಿಸಾಧನೆಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ ಹೊರಗಡೆಗೆ ವಿಭಿನ್ನವೆಂಬಂತೆ ಕಂಡುಬಂದರೂ, ಅಂತರಂಗದ ನಿಲುವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅಂಥಹ ಶಿಷ್ಯರನ್ನು, ಸಮಕಾಲೀನ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂತರನ್ನು ವರ್ತಮಾನದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ವಿಲೀನಗೊಳಿಸಿ ನೋಡುವುದು ಮತ್ತು ಅವರವರ ಅಲೌಕಿಕ ಅಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಕೇವಲ ಲೋಕೋತ್ತರವಾದ ಭಿನ್ನಣ ಹಾಗೂ ಭೀಮತ್ವಗಳ ಸಂಕೀರ್ಣತೆಯನ್ನು ದೂರ ಸರಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮಡುಗಟ್ಟಿನಿಂತಿದ್ದ ಶೋಷಣೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಡಿಂಡಿಮವನ್ನು ಭಾರಿಸುವುದು ಯೌಗಿಕ ಪುರುಷರ ಒಂದು ಧ್ಯೇಯವೆಂಬಂತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವರು ನೇರವಾಗಿ ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದರೆ, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಮೌನದ ಮೂಲಕ ಸಮಾಜದ ಕಂದಾಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು. ಬಡಜನರ ದುಃಖ ದುಮ್ಮಾನಗಳಿಗೆ ಓಗೊಟ್ಟವರಂತೆ, ಹಲವಾರು ಪವಾಡ ಸಾದ್ಯಶೃಗಳ ಮೂಲಕ ಸ್ವಂದಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ತಿಳಿದೋ, ತಿಳಿಯದೆಯೋ ಭಕ್ತರ ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಹಸಿರ ಬಿಡಿಸಿದರು. ಉದ್ದೇಶ ಪೂರ್ವವಲ್ಲದ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ವಿವೇಚನಾರಹಿತರಾಗಿ ಗತಿಮತಿಗಳು ನಿರ್ಲಿಪ್ತ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡೇ ಬರಗಾಲ, ಮಳೆ ಬೆಳೆಯ ಕುರಿತ ಮುನ್ನೂಚನೆಗಳು, ಕಾಲರ, ಪ್ಲೇಗುಗಳಂಥ ಮಾರಕ ರೋಗಗಳ ನಿವಾರಣೆ, ಫಲವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸುವುದು ಮುಂತಾದ ಭಕ್ತರ ಬದುಕಿನ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂತಹ ಸಂದಿಗ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಜಾಡ್ಯದಿಂದ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡವರು ಆರಾಧನಾ ಹಾಗೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮಹಾಪುರುಷರನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿರುವುದು ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಸದೇನಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಧಿವಿಧಾನಗಳು ಪೂಜನೀಯ ರೂಪಾಂತರ ಪಡೆದು ತದನಂತರವೇ ಸಾಮಾಜಿಕ ನೆಲೆಯೊಳಗೆ ಅಸ್ಥಿತ್ವವನ್ನು ಭದ್ರಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಆರಾಧನಾ ಭಾವನೆ ಉಜ್ವಲವಾಗಿ ತಪಸ್ಕಾರೋಪಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿದ ಉಪಾಸನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಉಪಾಸನೆ ತುತ್ತತುದಿಗೆ ತಲ್ಲೀನತಾ ರೂಪದ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾವಸಾನ ಹೊಂದುತ್ತದೆ. ಆಗ ಸಾಧಕನಿಗೆ ಸಿದ್ಧಿಯಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಪೂಜೆ ಆರಾಧನೆ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಲೌಕಿಕ ಅಲೌಕಿಕ ಸಿದ್ಧಿಗೆ ಅನಿವಾರ್ಯವೆಂಬುದು ಸಾಮಾನ್ಯ. ಭಾರತೀಯ ಪುರಾಣ ಆಗಮಗಳು, ವೇದ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು ಮುಂತಾದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಗುರು ಶಿಷ್ಯರ ಬಗೆಗಿನ ಹಲವಾರು ವಿರೋಧವಾದ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ

ಪರವಾದ ಚಿಂತನೆಗಳು ನಡೆದಿರುವುದೇ ಹೆಚ್ಚು. ಪುರಾತನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಅದಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಮಹತ್ವ ಇದೆ. ಗುರು ಎಂದರೆ ಯಾರು? ಆತನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಶಿಷ್ಟತೆಗಳೇನು? ಮುಂತಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಬದಲು ಗುರುಯೆಂಬುವವನು ಶಿಷ್ಯನ ಭವದ ಚಿಂತೆಗಳಿಂದ ವಿಮುಕ್ತಿಗೊಳಿಸಿ ಪರಮಾರ್ಥಿಕ ಆಲೋಚನೆಗೆ ಹೇಗೆ ಹುರಿದುಂಬಿಸಬಲ್ಲ, ಆ ಮೂಲಕ ಸಾಂಸಾರಿಕ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡೇ ಸಮಾಜದ ಸ್ವಸ್ಥತೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಾಪಾಡಬೇಕೆಂಬ ನಿಲುವುಗಳಿಗೆ ಪ್ರೇರಣಾಗುತ್ತಾನೆ ಎಂಬುದು ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಗುರುವಿನ ಸ್ಥಾನ ಪಲ್ಲಟವನ್ನು ಗಮನಿಸಲು ಸಹಕಾರಿಯಾದ ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭುವಿನ ಒಂದು ವಚನ ಹೀಗಿದೆ. ಕೃತಯುಗದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಗುರು ಶಿಷ್ಯಂಗೆ ಬಡಿದು ಬುದ್ಧಿಯ ಕಲಿಸಿದೊಡೆ ಆಗಲಿ ಮಹಾ ಪ್ರಸಾದವೆಂದನಯ್ಯಾ. ತೇತಾಯುಗದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಗುರು ಶಿಷ್ಯಂಗೆ ಬೈದು ಬುದ್ಧಿಯ ಕಲಿಸಿದೊಡೆ ಆಗಲಿ ಮಹಾ ಪ್ರಸಾದವೆಂದನಯ್ಯಾ. ದ್ವಾಪರ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಗುರು ಶಿಷ್ಯಂಗೆ ಜಂಗಿಸಿ ಬುದ್ಧಿಯ ಕಲಿಸಿದೊಡೆ ಆಗಲಿ ಮಹಾ ಪ್ರಸಾದವೆಂದನಯ್ಯಾ. ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಗುರು ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ಬುದ್ಧಿಯ ಕಲಿಸಿದೊಡೆ ಆಗಲಿ ಮಹಾಪ್ರಸಾದವೆಂದನಯ್ಯಾ. ಗುಹೇಶ್ವರಾ ನಿಮ್ಮ ಕಾಲದ ಕಟ್ಟಳೆಯ ಕಲಿತನಕೆ ನಾನು ಬೆರಗಾದನು . ಕಾಲದಿಂದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಹರೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಅನಿವಾರ್ಯವೆಂಬಂತೆ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಗುರು ಶಿಷ್ಯರ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಶತಮಾನದಿಂದೀಚೆಗೆ ಗುರುವಿನ ಗುಲಾಮನಾಗುವ ತನಕ ದೊರೆಯದಣ್ಣಾ ಮುಕುತಿ ಎಂಬ ಧೋರಣೆಯು ಮಹತ್ವಪಡೆದರೆ, ಇಪ್ಪತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಆಸುಪಾಸಿನಲ್ಲಿ ಗುರುವಿನ ಸಮಾನನಾಗುವ ತನಕ ದೊರೆಯದಣ್ಣಾ ಮುಕುತಿ ಎಂಬ ತಳಹದಿಗೆ ಬಂದು ನಿಂತಿತು. ವರ್ತಮಾನದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ಗುರುವಿನ ಮೀರಿಸುವ ತನಕ ದೊರೆಯದಣ್ಣಾ ಮುಕುತಿ ಎಂಬ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ತಲೆದೋರಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಅರಿವೇ ಗುರು ನಿಜ ಆದರೆ ಅಂತರಂಗದ ಅರಿವಿಗೆ ವಿಷಯಗಳ ಮುಸುಕು ತೆರೆಯ ಸರಿಸಿ ಅರುವಿನ ಬಾಗಿಲ ತೆರೆಯಲು ಶ್ರೀಗುರುವಿನ ಉಪದೇಶ ಬೇಕೇ ಬೇಕು. ನಾಲ್ಕುವೇದ, ಆರುಶಾಸ್ತ್ರ, ಹದಿನೆಂಟು ಪುರಾಣ ಬೇಡವಯ್ಯಾ ಎನಗೆ ಭಗವಚ್ಚಿಂತನೆವೊಂದೆ ಸಾಕಯ್ಯಾ. ಪುಣ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಿ ಅಲೆಯುವುದು ಸಾಕಯ್ಯಾ, ಗಿರಿಹತ್ತಿ ಇಳಿಯುವುದು ಬೇಡವಯ್ಯಾ ನಿಮ್ಮ ಪಾದ ಸ್ಪರ್ಶವೊಂದೆ ಸಾಕಯ್ಯಾ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಗುರುವೇ ಅರಿವು ಎಂಬ ಹರವು ಶಿಷ್ಯರಲ್ಲಾಗಲಿ ಭಕ್ತರಲ್ಲಾಗಲಿ ಬೇರೂರಿರುವುದು, ಗುರುಸ್ಥಾನವನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಭದ್ರಗೊಳಿಸಿರುವುದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

ತಿಕ್ಕಯ್ಯಾವಧೂತರು

ಅಲೌಕಿಕ ಪಂಥಗಳ ಮಹಾಪುರುಷರ ಬದುಕು ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಅವರನ್ನು ಜನರು ಗುರುತಿಸುತ್ತಿದ್ದುದು ಅವರ ಬಾಹ್ಯವರ್ತನೆಗಳಿಂದ. ಹೊರಗಣದ ಭೂಷಣಕ್ಕಿಂತ ಅಂತರಂಗದ ಸ್ವಚ್ಛತೆಗೆ ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಶ್ರಮ ಪಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಎರಿ, ತಿಕ್ಕ ಎಂಬ ಹೆಸರುಗಳ ಅವರ ಬದುಕನ್ನು ಸೂಚಿಸುವಂತಿದ್ದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಆ ಹೆಸರುಗಳಿಂದಲೇ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಎಲ್ಲೋ ಹುಟ್ಟಿ, ಎಲ್ಲೋ ಬೆಳೆದು ತಮ್ಮ ಸಿದ್ಧಿ ಸಾಧನೆಗಳ ಪವಾಡಗಳ ಮೂಲಕ ಭಕ್ತರ ಬದುಕನ್ನು ಹಸನಾಗಿಸಿದರು. ಅಂಥವರಲ್ಲಿ ಚೇಳಗುರಿಕೆ ಎರಿತಾತನಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಸೇವೆಗೈದ ತಿಕ್ಕಯ್ಯಾವಧೂತರದು ವಿಶಿಷ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ. ವೈರಾಗ್ಯ, ಶೀಲತ್ವ, ವಾಕ್ಯತುರತೆ, ನಿಷ್ಠುರತೆ, ಸತ್ಯಸಂಬಂಧ, ಅಚಲಭಕ್ತಿ, ಕಾಯಕ ನಿಷ್ಠೆ ತಿಕ್ಕಯ್ಯನವರಲ್ಲಿ ಮನೆಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದವು. ಎರಿತಾತನ ದರ್ಶನಕ್ಕಂದು ಹಗಲೂ ಇರುಳೂ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗಳಿಂದ ಭಕ್ತರು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ದರ್ಶನಾರ್ಥಿಗಳ ಊಟ ವಸತಿಗಳ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ತಾತನಿಗೆ ಅಂತಸ್ತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾದ ಒಂದು ಮರದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ವಿವಿಧ ಗ್ರಾಮ, ಜಿಲ್ಲೆ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಭಕ್ತರ ಸಂಖ್ಯೆ ದಿನದಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ಇಮ್ಮಡಿಗೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಬಂತು. ತಾತನು ಇರುತ್ತಿದ್ದ ಗೃಹ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಗೃಹಸ್ಥನಂತೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲವೆಂದಿನಿಸಿತು. ಈ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಮರವನ್ನೆ ಕಟ್ಟೋಣ ಎಂದು ಭಕ್ತರು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರು. ಮರ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯದ ಭಾವ ಸ್ಫುರಿಸಿದ್ದು ಪ್ರಥಮತಃ ತಿಕ್ಕಯ್ಯನಿಗೆ ತನ್ನ ತಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ತಿಕ್ಕನ್ನು ಮಂದಿಯ ತಲೆಗೂ ತಿಕ್ಕಿ ಮರವನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿ, ಪ್ರಚೋದಿಸಿ, ಹುರಿದುಂಬಿಸಿ ಸಾಧಿಸಿದ ಕೀರ್ತಿ ಮಹಾನುಭಾವಿಯಾದ ತಿಕ್ಕಯ್ಯನದು. ಮರದ ನಿರ್ಮಾಣ ಆಲೋಚನೆಯ ಜೊತೆಗೆ, ಎಲ್ಲಿ ಮರವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕು? ಅದರ ಮೂರ್ತ ರೂಪಕ್ಕೆ ಇಂಬುಕೊಡುವುದು ಕಷ್ಟವೆನಿಸಿ ಹಿರಿಯರು ಬಂದು ಆಕಡೆ ಈಕಡೆ ಸುತ್ತಾಡಿ ಯಾವ ಆಲೋಚನೆಗಳು ಹೊಳೆಯದಿದ್ದರಿಂದ ತಾತನಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕೇಳಿದಾಗ, ಊರ ಒಕ್ಕರಾಣಿ ಕಟ್ಟಿಸಲು ಕಲ್ಲುಗಳು ಹಾಕಿದ ಜಾಗಕ್ಕೆ ತಾತನು ಬಂದುನೋಡಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಮರ ಕಟ್ಟುವ ಜಾಗಕ್ಕೆ ನಿಂತು ಮೂತ್ರ ವಿಸರ್ಜನೆ ಮಾಡಿದರು. ಒಂದು ಮಾತು ಆಡದೇ ಕೇವಲ ಮೌನವೇ ಮಾತಾಗಿ ತೋರಿತು. ಅಂದಿನ ಗ್ರಾಮದ ಮರದಯ್ಯನವರಾದ ಗಂಗಾಧರಪ್ಪನವರು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಮರಕಟ್ಟಿಸಲು ತಾತನಿಚ್ಛೆ ಎಂದು ತಾತನ ಮೂತ್ರ ವಿಸರ್ಜನೆಯ ಸಂಕೇತವನ್ನು ವಿವರಿಸಿದರು. ತಿಕ್ಕಯ್ಯನವರು ಸಮ್ಮತಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಗ್ರಾಮದ ಹಿರಿಯರು, ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಗ್ರಾಮದ ಹಲವಾರು ಭಕ್ತರ ಸಹಕಾರಗಳಿಂದ ತಿಕ್ಕಯ್ಯನವರು ನಾಡನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸುತ್ತಾಡಿ, ಹೋದಲೆಲ್ಲಾ ಕಲ್ಲು ಕರುಗುವಂತೆ ಹಾಡಿ, ಮನಸೆಳೆಯುವಂತೆ ಮಾತಾಡಿ, ಗುರುಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹರಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ದೇಹಿ ಎಂದು ಬೇಡಿ ತಿಕ್ಕಯ್ಯ ತಾತನ ಮರವನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಕಂಕಣಬದ್ಧರಾದರು. ಗ್ರಾಮದ ಜನ ತಮ್ಮ

ಶಕ್ತ್ಯಾನುಸಾರವಾಗಿ ಸಹಾಯಹಸ್ತ ನೀಡಿದರು. ಶ್ರೀಬಳಗಾನೂರು ಮರಿಸ್ವಾಮಿಗಳು ಕುಳಿತು ಕಲ್ಲಾಟವಾಡಿ ಕಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಕಲ್ಲಿಟ್ಟು ಇಲ್ಲೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಮರವಾಗುತ್ತದೆಂಬ ಭವಿಷ್ಯವಾಣಿಯ ಸಾರ್ಥಕಗೊಂಡಂತೆ ಅದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮರದ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಮರವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭದ ಮಾತಲ್ಲ. ದಿನದ ಊಟಕ್ಕೂ ಪರದಾಡಬಹುದಾದ ಗಂಭೀರ ಬರಗಾಲವನ್ನು ಗ್ರಾಮದ ಜನತೆಯಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲಿನ ಅನೇಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೂ ಅದರ ಛಾಪು ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಂಡ ಕಾಲವದು. ಅಂಥಹ ಸಂದಿಗ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ತಿಕ್ಕಯ್ಯನು ಮೂಲತಃ ಆಶುಕವಿಯಾಗಿದ್ದು ಎರಿತಾತನ ಸಿದ್ಧಿಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಹಾಡಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತ ಜನಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಾ ದವಸ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಹಣವನ್ನು ಕೂಡಿಸುತ್ತಾ ಮರದ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಕೈಕಾರ್ಯ ತೊಟ್ಟನು.

ಭಕ್ತಿಯ ತಿಕ್ಕಿನೊಳಗೆ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ವಿಲೀನಗೊಳಿಸಿ ಅನೇಕರನ್ನು ಅದರ ತೆಕ್ಕೆಯೊಳಗೆ ಸೇರಿಸಿದನು. ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಹಾಯ ಹಸ್ತ ನೀಡಿದವರಲ್ಲಿ ಕೊಕ್ಕರಚೇಡು ಗ್ರಾಮದ ಸಾಗರದ ಈಶ್ವರಪ್ಪನೆಂಬಾತನು ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ, ನಾಲ್ಕನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಎತ್ತುಗಳು, ನೂರಾರು ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಬಂಡಿಕೊಟ್ಟು ಮರದ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ನೆರವಾದ. ಛಾವಣಿ ಫಕೀರಪ್ಪನೆಂಬ ಶ್ರೀಮಂತ ಪೈಶ್ಯ ಮೂರುಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಕೊಟ್ಟು, ತ್ಯಾಗ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ತನ್ನ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆ ಯನ್ನು ಸಾರ್ಥಕಪಡಿಸಿಕೊಂಡ. ಆಗಲೇ ಸುಮಾರು ಒಂದು, ಒಂದೂವರೆ ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡು ಆ ಮರವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ, ಅರವತ್ತಡಿ ಉದ್ದ, ನಾಲ್ಕತ್ತಡಿ ಅಗಲ, ಹದಿನಾರಡಿ ಎತ್ತರದ ಒಂದು ಭವ್ಯವಾದ ಶಿಲಾಮರವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ ತಿಕ್ಕಯ್ಯನು ಇಂದು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ವಿಶಾಲವಾದ ಮರದ ಮೂಲ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯಾದವರು. ಮರವನ್ನು ಕಟ್ಟುವಾಗ ಅನುಭವಿಸಿದ ಕಷ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಎರಿತಾತನನ್ನು ಹೊಸಮರಕ್ಕೆ ಕರೆತರುವಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟ ಫಜೀತಿ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ರಾಡ್ಡಾಂತವೆ ನಡೆದು ಹೋಯಿತು. ಊರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪಂಗಡಗಳಾದವು. ಜಾಯನೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ, ಮೋಕ ಕರಿಬಸಪ್ಪ, ಯಾಳ್ವಿ ಭೀಮನಗೌಡನ ಪಂಗಡದ ಜನ ತಾಪಾತನನ್ನು ಮರಕ್ಕೆ ಕರೆದು ತರಬೇಕೆಂದೂ, ಊರ ಹೊರಗಿನ ಮರಕ್ಕೆ ತಾತನು ಹೋದರೆ ಆತನಿಗೆ ಊಟೋಪಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುವವರಾರು? ಮಕ್ಕಳಿಗೂ, ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೂ, ಮುದುಕರಿಗೂ ಹೋಗಿ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಲೂ ಎಡೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಮರ ದೂರವಾದ್ದರಿಂದ ತಾತನನ್ನು ಪಾರ್ತಿಯ ಜನ ಅಡ್ಡಿಪಡಿಸಿದರು. ಮರಗಳಲ್ಲಿನ ಭಿನ್ನತೆ ಇತ್ತೀಚಿನದಲ್ಲ ಅದರ ಕರಿಛಾಯೆ ಬಹುಕಾಲಗಳಷ್ಟು ಹಳೆಯದು. ಅದು ಬಳ್ಳಾರಿ ಪೋಲೀಸ್ ರಾಣಿಗೂ, ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಕಛೇರಿಗೂ ವರದಿ ಮಾಡಿದರಂತೆ ತಾತನನ್ನು ಊರು ಬಿಡಿಸಬಾರದು' ಬಿಡಿಸಿದರೆ ಊರಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಮತೀಯ ಪಂಗಡಗಳಾಗುವುದರಿಂದ ಬಡಿದಾಟ ನಡೆಯುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಆಗ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿತ್ತು.

ಅಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕಟ್ಟಿದ ಮರದಲ್ಲಿ ಆತನಿಲ್ಲದೆ ಖಾಲಿಯಿದ್ದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು? ಅಯ್ಯನಗೌಡ, ಸಿದ್ಧಲಿಂಗನಗೌಡರ ವಾದದಲ್ಲಿಯಾಗಲೀ ಅವರ ಪಂಗಡದವರ ಆಮೋದಿಸಿಯಲ್ಲಾಗಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ ಎಂಬ ತಿಕ್ಕಯ್ಯನವರ ಪಾರ್ತಿಯವರು ಆತನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಇದೇನಪ್ಪಾ ಹೀಗಾಯಿತು ? ಎಂದು ಕೇಳಲು ತಾತನು ರಿಜರ್ವ್‌ಬರಲೇಳಯ್ಯ! ಎಂದರಂತೆ. (ಅದೇ ಪುಟ 39) ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪಾರ್ತಿಯವರ ಜನಕ್ಕೆ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟಿನಿಂದ ಸಮನ್ಸ್ ಬಂದು ಹಾಜರಾಗಲು, ಮರದ ಪಾರ್ತಿಯವರು ನಾವು ತಾತನನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆತನೇ ಬಂದರೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಎರಡು ಪಾರ್ತಿಯರನ್ನು ದೂರನಿಲ್ಲಿಸಿ ತಾತನನ್ನು ಏನು ಸ್ವಾಮಿ ಇಲ್ಲೇ ಇರುವಿರಾ? ಮರಕ್ಕೆ ಬರುವಿರಾ? ಎಂದು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೇಳಲಾಗಿ ಹೋಗೋಣ ನಡಿಯಯ್ಯಾ ಎಂದು ತಾನೇ ಎದ್ದು ನಡೆದರು. ಆಗ ಮರದ ಪಾರ್ತಿಯವರು ವಾದ್ಯಗಳಿಂದ ವೈಭವದೊಡನೆ ಸರ್ಕಲ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯೊಡನೆ ತಾತನವರನ್ನು ತಿಕ್ಕಯ್ಯನ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಮರಕ್ಕೆ ಕರೆತಂದರು. ಅತ್ಯಂತ ಕಷ್ಟನಿಷ್ಟುಗಳನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು, ಜಗ್ಗುಟ ಹಿಗ್ಗುಟಗಳಿಗೆ ಜಗ್ಗಡೆ ಎಲ್ಲಾ ಭಕ್ತರಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯ ವಿಕಾಸಕ್ಕೊಂದು ಮಾರ್ಗವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದನು. ಎರಿತಾತನಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಮರವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ, ಎಲ್ಲರ ಅನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ತಾತನವರನ್ನು ಮರದಲ್ಲಿ ತಂದಿರಿಸಿದ ತಿಕ್ಕಯ್ಯನವರು ಇಲ್ಲಿ ಬಹುದಿನವಿದ್ದು ಸೇವಿಸುವ ಭಾಗ್ಯ ಅವರಿಗಿರಲಿಲ್ಲ. ತಿಕ್ಕಯ್ಯನ ಕೆಲಸವನ್ನು, ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಕರುಬುವ ಜನ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಅಂಥವರದೇ ಒಂದು ತಂಡವಾಯಿತು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ತಿಕ್ಕಯ್ಯನ ಧವಳ ಕೀರ್ತಿಗೆ, ಅವರ ಸೌಜನ್ಯತೆಗೆ ಭಂಗತರುವಂತಹ ಸುದ್ದಿಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ಅವುಗಳ ಪ್ರಚಾರವನ್ನೂ, ಪ್ರಸಾರವನ್ನೂ ಮಾಡತೊಡಗಿದರು. ಮೇಲೆ ಏಳುವವರನ್ನು ಕಾಲಿಡಿದು ಜಗ್ಗುವುದು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕುಹಕಿಗಳ ನಿಯಾಮ. ಅಂಥಹ ದುರಾಲೋಪ ತಾತನ ಕಿವಿವರೆಗೂ ಮುಟ್ಟಿತು. ತಿಕ್ಕಯ್ಯನವರನ್ನು ಕೊಲೆಗೈಯುವ ಕುಹಕ ಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಇದಾವುದಕ್ಕೆ ಹೆದರದೆ ತಿಕ್ಕಯ್ಯ ಸಮಾಧಾನಿಯಾಗಿದ್ದನು. ತಿಕ್ಕಯ್ಯನ ಪ್ರಾಣಾಪಾಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅರಿತೇ ತಾತ ನೀನು ಹೊರಟು ಹೋಗಯ್ಯಾ! ಎಂದು ಅಷ್ಟೇ ಮಾಡಿದರಂತೆ. ತಿಕ್ಕಯ್ಯನು ಮರುಮಾತಾಡದೆ ಹೊರಟು ಹೋದ. ತಾತನನ್ನು ಏನು? ಏಕೆ? ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಲಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಶೀಲದ ಬಗ್ಗೆ ತಾನೇ ವಕಾಲತ್ ವಹಿಸಿ ವಾದಿಸಲಿಲ್ಲ. ತನ್ನನ್ನು ಏನೊಂದು ವಿಚಾರಿಸದೆ ಕುಹಕಿಗಳ ಮಾತಿಗೆ ಕಿವಿಗೊಟ್ಟಿನಲ್ಲ ತಾತ! ಎಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ; ಆ ವೇದನೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಆತನ ಮಾತನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುವುದೊಂದೇ ತನ್ನ ವಿಧಿ, ಉಳಿದದ್ದೆಲ್ಲ ನಿಷೇಧವೆಂದೂ ನಂಬಿದ್ದ ಶಿಷ್ಯ ಶಿಖಾಮಣಿ ತಿಕ್ಕಯ್ಯ.

ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು? ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ಎಂಬ ಆಲೋಚನೆಯೇ ಆತನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ತಾತನಿದ್ದಾನೆಂದು ನಂಬಿದ ಭಕ್ತನಿಗೆ ಅಲ್ಲೇನು ಇಲ್ಲೇನು? ಎಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಒಂದೇ. ಎಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಆತನ ಸೇವೆಯನ್ನು ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಮಹೋತ್ತಮವಾದ ಕಾರ್ಯ ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದ ತಿಕ್ಕಯ್ಯ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಬಹುದು, ತ್ಯಾಗವನ್ನೇ ತ್ಯಾಗಮಾಡಿದವನೇ ತಿಕ್ಕಯ್ಯನಂಥ ಮಹಾತ್ಯಾಗಿ. ಬಿಡುವುದು ಅಭ್ಯಾಸವಿದ್ದ ತಿಕ್ಕಯ್ಯನಿಗೆ ಮರಬಿಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಬಿಡುವಾಗ ಕಾರ್ಪಣ್ಯವನ್ನು ತೋರಲಿಲ್ಲ. ತಾತ ಬಾ ಎಂದಾಗ ಬಂದು ಮಾಡೆಂದದ್ದನ್ನು ಮಾಡಿದ. ಹೋಗೆಂದಾಗ ಹೊರಟು ಹೋದ. ತಾತನು ಕರೆದದ್ದು ಯಾರಿಗೂ ಕೇಳಿಲ್ಲ. ಹೋಗೆಂದು ಕಳಿಸಿದ್ದು ಮಾತ್ರ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೇಳಿಸಿತು. ಶಿಷ್ಯನ ಶ್ರದ್ಧೆ ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆಲ್ಲ ಹಾತೊರೆತ ತೀವ್ರವಾದದಂತೆಲ್ಲ ಅವನ ಅವಿದ್ಯೆ ಕ್ಷೀಣವಾಗುತ್ತಾ, ಕೊನೆಗೆ ಇಬ್ಬರೂ, ಒಂದೆ ವಿದ್ಯಾಶಕ್ತಿಯ ಎರಡು ತುದಿಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ. ಸಮರ್ಪಣ ಮತ್ತು ಪರಸ್ಪರ ಐಕ್ಯದ ಮೂಲಕ ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ ಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ಗುರುವಿನ ಕೃಪೆ ಶಿಷ್ಯನ ಕಡೆಗೆ ಹರಿದು, ಶಿಷ್ಯನ ಭಕ್ತಿ ಅದರೊಳಗೆ ಐಕ್ಯವಾದಾಗ, ಅವರಿಬ್ಬರ ನಡುವೆ ಅದ್ವೈತ ಸಮನಿಸುತ್ತದೆ. ಗುರುವೆಂಬ ಜ್ಯೋತಿ ಶಿಷ್ಯನೆಂಬ ಹಣತೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದಾಗ, ಆವರಡೂ ಅಭಿನ್ನಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತದ ಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದರೊಳಗೊಂದು ಬೆರೆಯುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಾಮರ್ಪಣದ ಬಿಂದಿಗೆ ಹೊಡೆದು ಹೋಯಿತು. ಸಮುಖ್ಯವಾಗಲಿ, ಭಾತ್ಯತ್ವವಾಗಲಿ ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಯದು. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಅವರಿಬ್ಬರ ನಡುವೆ ಅದ್ವಿತೀಯತೆಯ ತುಮಲ ಅಧಿಕವಾಗಬಹುದು.

ತಿಕ್ಕಯ್ಯನಿಗಿದ್ದ ಅಚಲ ಭಕ್ತಿ, ಶ್ರದ್ಧೆ ಹಾಗೂ ಕಾಯಕ ನಿಷ್ಠೆಗಳು ಆತನಿಗೆ ಎರಿತಾತನಿಗೂ ನಿಕಟತ್ವ ಪಡೆಯುವ ಸಹಕಾರಿಯಾದವು. ಕಷ್ಟ ಕಾರ್ಪಣ್ಯಗಳು ತಲೆದೋರಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಮನುಷ್ಯ ದೈವವನ್ನು ನೆನೆಯುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ. ಆದರೆ ತಿಕ್ಕಯ್ಯನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವೇ ಬೇರೆ ತನ್ನನ್ನು ದೂರ ಕಳುಹಿಸಿದನೆಂದು ತಾತನ ಕುರಿತ ಅಪಪ್ರಚಾರವಾಗಲಿ, ಅವಹೇಳನಕಾರಿಯಾದ ಸಂಗತಿಗಳಾಗಲಿ ಸಾರದೇ ನನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಭೇದಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕಾಪಾಡಯ್ಯ ಎಂದು ನೀನೇ ಕಾಪಾಡು ಎನ್ನುವ ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ನೆಲೆಯ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶಿವರಾಮಾವಧೂತರು

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪುರಾತನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಶಿಷ್ಯ ಪರಂಪರೆಗೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲದ ಮಹತ್ವವಿದೆ. ಗುರುವಿಗೆ ಆಸರೆಯಾಗಿ ಅವರ ಸಿದ್ಧಿಗೆ ಸದಾ ಬೆನ್ನೆಲುಬಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದವರು ಶಿಷ್ಯರು. ಆರೂಢರಾಗಲೀ, ಸಾಧು ಸಂತರಾಗಲೀ, ನಾಥಸೂಫಿಗಳಾಗಲೀ. ಅವಧೂತರಂತಹ ಯೌಗಿಕ ಪುರುಷರಾಗಲೀ ಶಿಷ್ಯತ್ವಕ್ಕೆ ಇಂಬುಕೊಟ್ಟವರು. ಕೆಲವರು ಶಿಸುಮಕ್ಕಳನ್ನು ತಾವಾಗಿಯೇ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರ ವರ್ತನೆ ಯೋಗ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಶಿಷ್ಯರಾಗಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದಾಗ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಅಂಥವರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಚೇಳಗುರಿಕೆ ಎರಿತಾತನು ನಿಲ್ಲುತ್ತಾನೆ. ಆತನು ಶಿಷ್ಯರನ್ನು ಬೇಕೆಂತಲೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆತನ ವಿಚಿತ್ರ ಅಲೌಕಿಕ ಭಾವವನ್ನು ಕಂಡ ಜನರು ತಾವಾಗಿಯೇ ಬಂದು ಶರಣಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಸದಾ ಮೌನವೇ ಆಭರಣವೆಂಬುದಿರುತ್ತಿದ್ದ ಎರಿತಾತನಿಗೆ ಮಾತಾಡಿ ಶಿಷ್ಯ ಬಳಗಕ್ಕೆ ಉಪದೇಶಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದೀತು? ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅರಿವಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ತುಂಬಾ ಅಗೋಚರ ಶಕ್ತಿ ಅವರಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಅವರ ಪವಾಡ ಸಾಧ್ಯತ್ಯಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ. ತಿಕ್ಕಯ್ಯನ ನಂತರ ಎರಿತಾತನ ಒಡ್ಡೋಲಗದಲ್ಲಿ ವಿಲಕ್ಷಣ ಮರಿಯಾಗಿ ಆತನ ಸೇವೆಯಿಗೈದ ಶಿಷ್ಯ ಸಂಕುಲದಲ್ಲಿ ಅದ್ವಿತೀಯರು ಹಾಗೂ ಅತ್ಯಂತ ನಿಷ್ಠೆಯುಳ್ಳವರಲ್ಲಿ ಶಿವರಾಮಾವಧೂತರು ಮೊದಲಿಗಾಗುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಗುರುವಿನ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ತುಮಕೂರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಚಿಕ್ಕಲಿ ತಾರಯ್ಯಾ ಎನ್ನುವ ಮಾತೇ ಆತನ ಕಿವಿಯೊಳಗೆ, ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗೆ ಸಂಚರಿಸಿತು. ಆದರೆ ದೂರವಾಗಲೀ ಅಷ್ಟು ದೂರ ಪ್ರಯಾಣಿಸುವುದೆಂತು? ಎನ್ನುವ ಆಕಾರ ವಿಕಾರವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಗೋಚಿಗೆ ಹೋಗದೆ ನಡೆದುದ್ದೇ ಹಾದಿ ಎನ್ನುವ ಮಂತ್ರ ಜಪಿಸುತ್ತಾ ಕಾಲ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದರು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಾಹನ ಸಂಚಾರದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ಅಷ್ಟಕಷ್ಟ.

ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೂವಿನ ಹಡಗಲಿ ತಾಲೂಕಿನ ಕುರುಪತಿ ಮೈಲಾರ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯ ಪೂಜಾ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಹಾಗೂ ದೈವಭಕ್ತಿಯ ಕುಟುಂಬದ ಮಾಳವ್ವ ಎಂಬ ಶಿವಭಕ್ತಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ನೂರೈವತ್ತು ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಶಿವರಾಮಾವಧೂತರು ಜನಿಸಿದರು. ಮೈಲಾರ ನೆಂಬುದು ಅವನ ಮೊದಲ ಹೆಸರು. ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಸಮುದಾಯದ ಕೃಷಿಕ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸಿದ ಇವರು, ಮನೆ, ಸಾಂಸಾರಿಕ ಬದುಕಿನಿಂದ ಬಹುಬೇಗನೆ ಜಡತ್ವ ತಾಳಿದರು. ಶಿವರಾಮಾವಧೂತನ ಸೇವಾ ನಿರತೆಯಾಗಲೀ, ತುಮಕೂರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಚಿಕ್ಕಲಿ ತರಲು ಪಟ್ಟ ಪ್ರಯಾಸವಾಗಲೀ ತೀರಾ ಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರಣತಿಗೆ ದೀನತೆಯ ಭಾವವನ್ನು ಪಸರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಗುರು ಪಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಷ್ಯನನ್ನು ಹುಡುಕುವುದು, ದೀಕ್ಷೆಕೊಟ್ಟು ಹೊಸ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುವುದು, ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಒಡ್ಡುವುದು ಮತ್ತು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿಸುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ. ಹೆತ್ತವರು ಗುರುವಿಗೆ ಮಗನನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸುವಾಗ

ಇಂದಿನಿಂದ ನೀನು ನನ್ನ ಮಗನಲ್ಲ ಎಂದು ಸಾಂಕೇತಿಕವಾಗಿ ಸಂಬಂಧ ಕಡಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ದೀಕ್ಷೆ ಕೊಡುವ ಗುರು ಇವತ್ತಿನಿಂದ ನೀನು ನನ್ನ ಶಿಸುಮಗ ಎಂದು ಹೊಸ ಪಿತೃತ್ವದ ಸಂಬಂಧ ಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತಾನೆ. ಗುರು ಶಿಷ್ಯರ ಸಂಬಂಧ ಪಿತೃಸಮಾನ ಯಾವುದೇ ಭಿನ್ನ ಮತ್ತರ

ಮುಂತಾದ ದೋಷಗಳಿಂದ ಬಹುದೂರ ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಡುವಂಥದ್ದು. ಹಾಗಾಗಿಯೇ ಮಂಚೇಸ್ವಾಮಿ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಗುರುವಿಗೆ ಶಿಷ್ಯರು ಅಪ್ಪಾಜಿ ಎಂದೇ ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ. ವಿರಾಗಮೂರ್ತಿಯಾದ ಮೈಲಾರನು ಭವದ ಬಂಧನಗಳಿಂದ ಜಿಗುಪ್ಸೆಗೊಂಡು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಶಿವನನ್ನು ಭಜಿಸುತ್ತಾ ಬರೀ ಮೈಯಿಂದ ಬಂದವನೋ? ಮೈಲಾರನನ್ನು ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಪರಮ ವಿರಕ್ತನೂ ಬರೀ ಮೈಯಿಂದ ಬಂದವನೂ ಆದ ಮೈಲಾರನನ್ನು ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಕರೆದು ಅಯ್ಯಾ, ಮಹಾತ್ಮಾ ನಿನ್ನ ಗುರು ನಿನ್ನ ಆಗಮನವನ್ನೇ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವನು ಆ ದಕ್ಷಿಣಾಮೂರ್ತಿ ನೀನು ಆ ಮಹಾತ್ಮರ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ತೆರಳು. ಅವರ ಅನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾಗು ಆ ಮಹಾಮಹಿಮ ಗುರುವಿನ ಗುರುಬೋಧೆಯಿಂದ ನಿನ್ನ ಜನ್ಮ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸಿದ್ಧಾರೂಢರು ಮೈಲಾರನನ್ನು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಸಿದ್ಧಾರೂಢರ ಅಣತಿಯಂತೆ ಮೈಲಾರನು ಹುಬ್ಬಳಿಯಿಂದ ಹೊರಟು ಸಂಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಸಿದ್ಧಪರ್ವತಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಅಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ತರಹದ ದೈವವಾಣಿಯು ಕೇಳಿಸಿತು. ದೇವಿ ಬಗಲಾಂಬಿಕೆಯು ತನ್ನ ದಿವ್ಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನೇ ತೋರುತ್ತಾ ದರ್ಶನ ನೀಡಿದಳು. ಮಗು ನೀನು ಈಗಾಗಲೇ ಒಬ್ಬ ಮಹಾಪುರುಷನ ದರ್ಶನ ಪಡೆದು, ಅವನ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಗುರುವನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಹೊರಟಿರುವೆ. ನಿನಗೆ ಸುಜ್ಞಾನದ ಜ್ಞಾನನೀಡಿ ಗುರು ಕರುಣೆಯ ವರ ಪ್ರಸಾದ ನೀಡಿ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಬಲ್ಲ ಮಹಾಚೇತನ ಚೇಳಗುರಿಕೆಯಲ್ಲಿರುವನು ಎಂಬ ದಿವ್ಯವಾಣಿಯನ್ನು ಪರಿಗ್ರಹಿಸಿ ನಡೆದನು.

ಮರದೊಳಗಿನ ಹಿರಿಯರು ಶಿವರಾಮಾವಧೂತನ ವಿಚಿತ್ರ ವರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಯಾರೋ ಹುಚ್ಚನಿರಬೇಕೆಂದು ಆತನನ್ನೂ ಒಳಗಡೆ ಸೇರಗೊಡದೆ, ಹೊರಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಿದರು. ಆದರೆ, ಅವರಾಡುವ ಧೂಷಣೆಯ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಕುಂದದವನಾಗಿ ರಾತ್ರಿಯಾದ ಕೂಡಲೇ ಯಾರು ಇಲ್ಲದ ಸಂಧಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ತನ್ನ ಅಂತರಂಗದ ಗುರು ಎರಿತಾತನಿಗೆ ಪಾದಸೇವೆಯನ್ನು ಇರುಳೆಲ್ಲ ಆತನ ಮನಸ್ಸು ಒಪ್ಪುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಬೆಳಗಾಗುವುದರೊಳಗಾಗಿ ಮರದ ಒಳಭಾಗದ ಕಸವನ್ನು ಬಳಿದು, ಶುದ್ಧಿಮಾಡಿ ಮೊದಲಿನಂತೆ ಮರದ ಹೊರಗಡೆಯೇ ಮಲಗುತ್ತಿದ್ದನು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮರದವರು ಮರದ ಒಳಭಾಗದ ಶುದ್ಧಿಯನ್ನು ಯಾರು ಮಾಡಿದರೆಂದು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮೊಳಗೆ ಮಾತನಾಡಿ ಯಾರೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ ಸುಮ್ಮನಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದು ದಿನ ಶಿವರಾಮಾವಧೂತರು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯು ಪರಾಕಾಷ್ಠೆಯೆಡೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಂಡಂತೆಲ್ಲ ರಾತ್ರಿ ಆತನು ಕುಣಿದಾಡುತ್ತಾ, ಕೇಕೆ ಮುಂತಾದ ಆನಂದ ಲಹರಿಯ ಶಬ್ದಗಳಿಂದ ತನ್ನ ಗುರುವಿನ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ಕೆಲವು ಜನರು ನೋಡಿ ಓಹೋ ಈತನನ್ನು ಹುಚ್ಚನೆಂದು ಬಗೆದಿದ್ದೇವು, ಆದರೆ ಈತನು ಎರಿತಾತನ ಪರಮ ಭಕ್ತನೆಂದು ತಿಳಿದರು. ಯಾವುದೇ ಹಮ್ಮು ಬಿಮ್ಮುಗಳಿಲ್ಲದ ಉತ್ಕಟ ಸೇವೆ ಆತನದು. ಸೇವೆಯಿಂದೊದಗುವ ಈ ಪರಮಾನಂದವು ಬಹು ದಿವಸಗಳಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸವಾಗಿರುವ ನಮ್ಮಗಳಿಗೆ ದೊರೆಯದೇ ಹೋಯಿತು. ಧೇನುವಿನ ಕೆಚ್ಚಲಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸಮಾಡಿದ್ದ ಉಣ್ಣೆಯು ಎಂದೂ ಹಾಲು ಸವಿಯಲಿಲ್ಲ. ದೂರದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಹಾಕಿದ್ದ ಕರುವಿಗೆ ಗೋ ಕೆಚ್ಚಲೊಳಗಿನ ಹಾಲು ಪಾನೀಯವಾದಂತೆ ಬಹುದಿವಸದಿಂದ ಈ ಮಹನೀಯನಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದ ನಮ್ಮಗಳಿಗೆ ಈ ಭಕ್ತಿಯು ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮೊಳಗೆ ತಮ್ಮ ಮೌಢ್ಯತನವನ್ನು ಧೂಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಶಿವರಾಮನ ಭಕ್ತಿ ಭಾವಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಆತನ ಯಾವುದೇ ಪೂರ್ವಾಚರ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸದೆ ತಾವುಗಳು ಮರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಬೇಡಿರಿ ಇಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸಮಾಡಿರೆಂದು ಮರದ ಒಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಗುಡಿಸಲನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೊಟ್ಟರು.

ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಪ್ಪ

ಎರಿತಾತನ ಸೇವೆಗೈದ ಶಿಷ್ಯ ಸಮೂಹದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಪ್ಪನು ಒಬ್ಬ ನಿಷ್ಠಾವಂತನಾಗಿದ್ದನು. ತಿಕ್ಕಯ್ಯನ ನಂತರ ಮರದ ಪಾರುಪತ್ಯಗಾರನಾಗಿ ತಾತನ ಸೇವೆನ್ನೆಲ್ಲಾ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನೆರವೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಪ್ಪನಿಗೆ ಬಂದಿತು. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಗುರುವನ್ನು ಭಕ್ತಿಯ ಹಂದರದೊಳಗೆ ತೇಲಿಸಿದ. ಅನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸಲಿಗೆಯಂತೆ ಇರುತ್ತಿದ್ದ ಎರಿತಾತನಿಗೆ ಹಲವು ತಮಾಷೆ ಹಾಗೂ ಕುಚೇಷ್ಟೆಗಳಿಂದ ಆತನಿಗೆ ಅವಿನಯತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಮೊದ ಮೊದಲಿಗಿದ್ದ ಗೌರವ ಪೂಜಾಭಾವನೆಗಳು ಮಾಯವಾಗಿ ಅಹಂಕಾರವನ್ನು ಮೈಯೆಲ್ಲಾ ಎರಚಿಕೊಂಡವನಂತೆ ವಿಚಿತ್ರವರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಗೈಯುತ್ತಿದ್ದನು. ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಪ್ಪನ ಕುರಿತ ಒಂದು ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ತಿಳಿದಾಗ ಅದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮರಕ್ಕೆ ಬಂದವರೆಲ್ಲ ತಾತನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದಂತೆ, ತಾತನ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಪ್ಪನಿಗೂ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ ಜಾತಿಯಿಂದ ಜಂಗಮನಲ್ಲದ, ಯೋಗ್ಯತೆಯಿಂದ ಯೋಗಿಯಲ್ಲದ ಈ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಪ್ಪನು ಮರದಯ್ಯನಂತೆ, ಮಹಾ ಮಹೇಶ್ವರಾಚಾರ್ಯರಂತೆ ಕಾಲಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಮೇಲಿನ ಜಾತಿಯವರ ನಮಸ್ಕಾರಕ್ಕಾಗಲೀ, ಪೂಜೆಗಾಗಲೀ ಅರ್ಹನೆಂಬುವುದು ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಧ್ಯಯನದ ವಾದವಲ್ಲ. ಆ ಕಾಲದ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಗಳು ವಿಲ ವಿಲನೆ ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕಗ್ಗತ್ತಲೆಯ ಕಾಲ ಅದು. ಈ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಅದರ ಕೌರ್ಯ ಇನ್ನಷ್ಟು ಭೀಕರ ಸ್ವರೂಪ ಪಡೆದಿತ್ತೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬದಲಾವಣೆ ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಅದರ ತೀವ್ರತೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಅಂತಹ ಸಂಕೀರ್ಣ ಮತ್ತು ಸಂದಿಗ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಪ್ಪನು ಮೂಲತಃ ಯಾವ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವನು ಎಂಬುದು ಯಾವ ಆಧಾರಗಳಲ್ಲಿಯೂ

ದಾಖಲಾಗಿಲ್ಲ. ಆತನ ವಿಚಿತ್ರ ರೀತಿಯ ಅಹಂಭಾವದ ಮನಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅರಿತ ಎರಿತಾತನು ಕಾಲು ಹೋಗ್ರಾವೆ ಕಾಲುಹೋಗ್ರಾವೆ ಎಂದರಂತೆ ಒಂದೆರಡು ಸಲ ಅಹಂವೆಂಬುದು ಕೆಲವು ಸಲ ವಿನಾಶವನ್ನು ತಂದೊಡ್ಡುತ್ತದೆ. ಎಂಬುದನ್ನೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸದ ಆತನು ಅರಿತೋ ಅರಿಯದೆಯೋ ಕಾಲಗೆರಗುತ್ತಿದ್ದ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಕಾಲು ಜೋಡಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಗುರುವಾಚ್ಛೆ ಮೀರಿದವರಿಗೆ ಆಗುವ ಅನಾಹುತಗಳು ಆತನಿಗೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸಿಚ್ಚೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದು ಇಹದ ಲೌಕಿಕಾನುಭವಗಳು ಸುತ್ತವರೆದು ತರಣಿಯ ಹುಳು ತನ್ನ ಸ್ನೇಹದಿಂದ ಮನೆಯ ಮಾಡಿ ತನ್ನ ಸೂಲು ಸುತ್ತಿ ಸುತ್ತಿಸಾವ ತೆರವಂತೆ ಎನ್ನುವ ಸಾರವತ್ತಾದ ವಚನದಂತೆ ಕೊನೆಗೆ ಒಂದು ದಿನ ಎರಿತಾತನು ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಪ್ಪನಿಗೆ ಶಾಪವಿತ್ತನು.

ಆದೊಂದು ಸಿದ್ಧಲಿಂಗನ ಬದುಕಿನೊಳಗೆ ಬರಬಾರದ ದುರ್ದಿನವಾಗಿತ್ತು. ಯಥಾ ಪ್ರಕಾರ ತಾತನಿಗೆ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸಿ ಉಡಿಗೆ ಉಡಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಅತಿಪರಿಚಯಾದವ ಜ್ಞಾಪವತಿ ಎಂಬಂತೆ ಬೊಜ್ಜು ಬಂತು ಎಂದನಂತೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಅವನ ಅಹಂಕಾರವನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸುತ್ತಲೇ ಇದ್ದ ಎರಿತಾತನು ಸಿಟ್ಟಿಗೆದ್ದು ಸೂಳೇ ಮಗನೇ ಗೇಲಿ ಮಾಡ್ತೀಯಾ ಗೋಲೀಲಿ ಸುಟ್ಟಿನು ಎಂದರಂತೆ ಸೋಹಂ ಭಾವಕ್ಕಿಂತ ದಾಸೋಹಂ ಭಾವದಿಂದ ಮುಮುಕ್ಷುವು ಬೇಗನೇ ಮೇಲೇರ ಬಲ್ಲ. ದಾಸೋಹ ಭಾವ, ಕೃತಜ್ಞತೆ, ವಿನಯತೆ, ದೀನತೆ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳದ ಶಿಷ್ಯ ಬಲು ಬೇಗನೇ ಪತನಗೊಳ್ಳುವನು. ಸತ್ತಪೂರ್ಣನಾಗಿ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಗಿದಾಗ ಅವನ ಬುದುಕು ಗಾಳಿಯ ಪಟದಂತೆ ಮೇಲಿರುವುದು. ಅಲ್ಲಿ ದೈವೀಶಾಲಿಯೇ ಗಾಳಿಪಟವನ್ನು ಹಿಡಿದ ಕೈ ದೈವಿ ಕಾರುಣ್ಯವೇ ಹಗ್ಗ. ಗುರುವೇ ಶಿಷ್ಯನೆಂಬ ಗಾಳಿಪಟವನ್ನು ಸಮತೋಲನದಲ್ಲಿಡಲು ಬಾಲಂಗೋಸಿ. ಎಲ್ಲವೂ ಸೇರಿಯೇ ಶಿಷ್ಯನೆಂದು ಗಾಳಿಪಟ ಆಧ್ಯಾತ್ಮದ ಆಗಸದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತದೆ. ಶಿಷ್ಯನೆಂಬುವನು ಬಹಳ ಎಚ್ಚರದಿಂದ ಹಾರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಗುರುವಾಗಲೇ ದೈವವಾಗಲೇ ಕೈ ಬಿಟ್ಟರೆ ಸೂತವು ಹರಿದು ಶಿಷ್ಯನೆಂಬ ಗಾಳಿಪಟ ಗೋತ ಹೊಡೆಯದಿರದು. ಎಲ್ಲರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುವುದು ಗಾಳಿಪಟವೇ ಆದರೂ ಅದರ ಹಿಂದೆ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಶಕ್ತಿಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ ಇರುವು. ಇದಾವ ವಸ್ತುಗಳ ನೆರವಿಲ್ಲದೆ ತಾನು ಹಾರಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಹಂಭಾವದಿಂದ ಹೊರಟ ಶಿಷ್ಯನ ವಾಡಾದರೂ ಇದೇ ಆಗುವುದು. ಹಾವಿನ ಹಡೆಯ ಕೊಂಡು ಕನ್ನೆಯ ತುರಿಸಿಕೊಂಬಂತೆ, ಉರಿಯ ಕೊಳ್ಳಿಯ ಕೊಂಡು ಮಂಡೆಯ ಸಿಕ್ಕು ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಬಂತೆ, ಹುಲಿಯ ಮೀಸೆಯ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಉಯ್ಯಾಲೆಯನ್ನಾಡುವಂತೆ ಕೂಡಲ ಸಂಗನ ಶರಣನೊಡನೆ ಸರಸವಾಡಿದರೆ ಸುಣ್ಣದಕಲ್ಲ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಮಡುವಿನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಂತೆ ಎಂಬ ಸೂಳೆಡಿಯು ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಪ್ಪನ ಬಾಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಗುರುಶಿಷ್ಯರ ಸಂಬಂಧ ಶಿಲ್ಪಿ ಶಿಲ್ಪದ ಸಂಬಂಧ. ಗುರುವು ಶಿಷ್ಯನಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಶಿಲ್ಪಿ ಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚಿತ್ರದ ರೂಪುರೇಷೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಅದನ್ನು ಪ್ರಕಟಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಸಂಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗುವನು. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅವನ ಆಯ್ಕೆ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಹಿಟ್ಟುಗಲ್ಲನೋ, ಕಠಿಣ ಶಿಲೆಯನ್ನೋ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾನೆ. ಅದು ಕಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಲ್ಲಾಗದೆ ಪುಡಿ ಪುಡಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಕಲ್ಲಿನ ಚೂರು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಡಿದು ಬಾಧೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಪ್ಪನ ವರ್ತನೆಯು ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ರಜೋಗುಣ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ಚಿಂಚಲ ಮನಸ್ಸನಾದ ದುರ್ಬಲ ಶಿಷ್ಯನು ಹಿಟ್ಟಿಗಲ್ಲಿನಂತೆ ಪುಡಿಯಾಗುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಕಟಿಯುವ ಕಲಾವಿದನಿಗೂ ಬಾಧೆಕೊಡುವನು. ಕಠಿಣ ಶಿಲೆಯಾದರೆ ಶಿಲ್ಪಿ ನೀರಿಕ್ಷಿಸಿದಷ್ಟು ಸುಂದರ ಕಲಾಕೃತಿಯಾಗದೆ, ಒರಟಾದ ಮೂರ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಂತೆ ಶಿಷ್ಯನು ತೀಕ್ಷ್ಣಮತಿಯೂ, ಸದೃಢ ಮನುಷ್ಯನೂ ಆಗಿರದಿದ್ದರೆ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಶಿಲ್ಪವಾಗದಿದ್ದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬಷ್ಟು ಆಗಿಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಶಿಲ್ಪಿಯ ಯೋಜನೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಅದು ವಿಧೇಯವಾಗಿ ರೂಪಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಸ್ವಭಾವವೂ ತಾತ್ವಿಕವೂ ಸದೃಢವೂ ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ದಿನಗಳು ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜಮಾ ಬಂದಿಗಂದು ಬಂದು ಮರದಲ್ಲಿಯೇ ವಸತಿ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿದ್ದ ಬಾರು ಮಾಡಿದ್ದ ಬಂದೂಕು ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಒರಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಅಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಅದನ್ನು ಯಾರೋ ತಡವಿದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಗುಂಡು ಹಾರಿ ಜನರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಕಾಲಿಗೆ ತಗುಲಿತು. ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಎರಿತಾತನ ಮಾತಿನಂತೆ ಕಾಲು ಹೋಯಿತು. ಪವಾಡ ಪುರುಷ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಕುಪ್ಪಾಡ ನಡೆಯಲಾರದು. ಅನಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಹಂಕರಿಸಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಂತೆ ವರ್ತಿಸಬಾರದು.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

1. ಶೂನ್ಯ ಸಂಪಾದನೆಗಳು, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮುಖಾಮುಖಿ, ಅಮರೇಶ ನುಗಡೋಣಿ, ಕ.ವಿ.ವಿ ಹಂಪಿ 2002.
2. ಲೀಲಾಮೃತ ಪುರಾಣ, ನಾಗೇಶ ಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಎರಿಸ್ತಾಮಿಗಳ ಜೀವಸಮಾದಿ ಮರ, ಚೇಳಗುರಿಕೆ 1966.
3. ಕರ್ನಾಟಕದ ನಾಥಪಂಥ, ರಹಮತ್ ತರೀಕೆರೆ, ಕ.ವಿ.ವಿ ಹಂಪಿ 2006.
4. ಕರ್ನಾಟಕದ ಸೂಫಿಗಳು, ರಹಮತ್ ತರೀಕೆರೆ, ಕ.ವಿ.ವಿ ಹಂಪಿ 2001